

Творці української державності

До 30-річчя заснування УГС

Період горбачовської "Перебудови" певною мірою можна уподібнити до "хрущовської відлиги", яка викликала на авансцену українського національного життя "шістдесятників" – потужний культурницький рух, який дедалі більше із наростанням ідеологічного тиску набував рис політичної боротьби та правозахисту, аж поки був жорстоко придушений масовими політичними репресіями 1972 року.

Наступний етап його діяльності – саможертвна боротьба в'язнів сумління, членів Української Гельсінської Групи. Саме вони, відсидівши довгі терміни ув'язнення, наприкінці 1980-х років масово поверталися в Україну. І, маючи за плечима досвід шістдесятників і роки правозахисної діяльності в співпраці з міжнародними правозахисними організаціями, використали нові можливості для створення першої антикомуністичної опозиційної організації – Української Гельсінської Спілки (УГС).

Але якщо у період "хрущовської відлиги" при незначному послабленні тоталітарного тиску протестну хвилю підіймали окремі сміливці, то в кінці 1980-х проголошена офіційною владою політика перебудови відкрила "шлюзи" для величезної кількості емоційно забарвленої, десятиліттями прихованої тоталітарним комуністичним режимом об'єктивної історичної інформації, що створило умови для переосмислення світогляду і залучення до українського руху широких мас населення.

Цю хвилю збурення треба було використати і надати їй потрібного напрямку – настав вирішальний час боротьби за відновлення української державності. Втративши довіру до комуністичних провідників, більшість народу була готова довіритись борцям з тоталітарним режимом. Імена В'ячеслава Чорновола, Левка Лук'яненка, Михайла Гориня, Євгена Сверстюка, Олеса Шевченка та інших політв'язнів не стали асоціюватися з ворогами, вони стали героями. Їхня величезна заслуга не тільки у послідовному відстоюванні власних політичних переконань, а й у готовності з новими силами включитися у боротьбу, створити потужну політичну організацію і очолити її.

Основою для створення Української Гельсінської Спілки стало виникнення в 1987 році двох центрів гуртування національно свідомих суспільних сил – такими притягальними центрами стали відновлений у Львові Вячеславом Чорноволом журнал «Український вісник» і створений у Києві колишніми політв'язнями Український культурологічний клуб (УКК).

Активна діяльність цих осередків українства, поширення самвидавних та видрукованих за кордоном матеріалів сприяли залученню до боротьби ширших мас населення, зокрема молоді. Парадоксом часу стало те, що шалена протидія влади у вигляді затримань, розгону зборів, залякування, публікації брудних погромних статей у офіційній комуністичній пресі тільки сприяла поширенню інформації про діяльність сміливців. Побиття й арешти організаторів перших мітингів та підняття національної символіки призвели до виходу на вулиці багатьох тисяч людей.

«УГС хронологічно займає короткий час від 07.07.1988 до 30.04.1990 року, але за змістом він становить окрему добу в боротьбі української нації проти московського колоніального деспотизму за демократизацію суспільно-політичного життя та державну самостійність України і, як така, заслуговує на вивчення.

Л. Лук'яненко

7 липня 1988 року на 50-тисячному мітингу у Львові було проголошено Декларацію принципів Української Гельсінської Спілки – першої в Україні антикомуністичної політичної організації. Її розбудовниками стали В'ячеслав Чорновіл, Зиновій Красівський, Михайло і Богдан Горині, Олесь Шевченко, Степан Хмара, Євген Пронюк, Микола Горбаль, Василь Овсієнко. Головою УГС заочно було обрано Левка Лук'яненка, який перебував на засланні.

Вже 17 липня в Києві було створено Київську організацію УГС на чолі з Олесем Шевченком. Створення регіональних організацій УГС протягом 1988 року відбулося по всій Україні, члени Спілки не обмежували власну діяльність суто заходами УГС – вони сприяли створенню і входили в актив і керівництво інших патріотичних громадських організацій – таких як Всеукраїнське просвітницьке товариство "Меморіал", Товариство української мови імені Т.Шевченка, Всеукраїнське товариство політв'язнів і репресованих, Асоціація "Зелений світ", Народний Рух України за перебудову та ін.

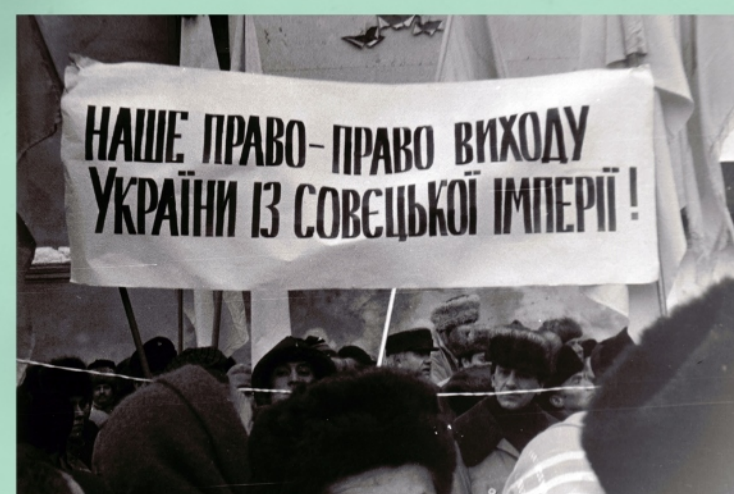
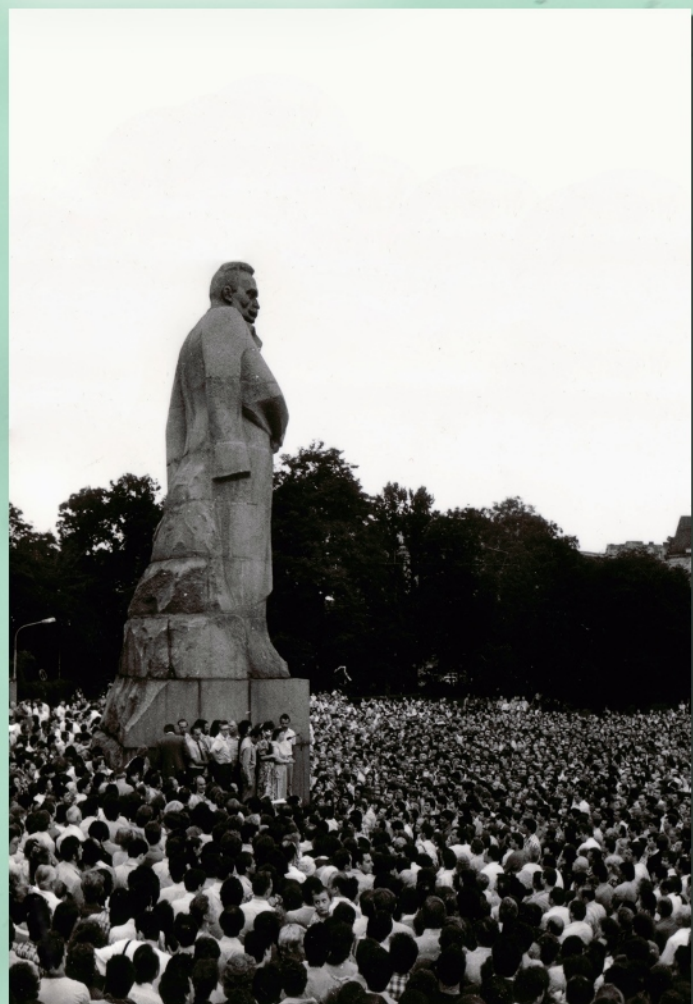
За активної участі і впливу Української Гельсінської Спілки були проведені численні вшанування жертв комуністичних репресій по всій Україні, перепоховання Василя Стуса, Юрія Литвина та Олекси Тихого, "Живий ланцюг єднання", вибори до Верховної Ради УРСР та сотні мітингів за вихід зі складу СРСР і недопущення підписання нового Союзного договору.

Перший з'їзд Української Гельсінської Спілки 29-30 квітня 1990 року став установчим з'їздом Української Республіканської партії, поклавши початок становленню в Україні багатопартійної демократичної системи влади. Головою УРП було обрано Левка Лук'яненка.

Важливо наголосити, що базові положення Декларації принципів УГС лягли в основу Декларації про державний суверенітет України, ухваленої Верховною Радою УРСР 16 липня 1990 року; а автором Акту проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року став лідер УГС/УРП Левко Лук'яненко. Ці історичні події, без сумніву, є найбільшим здобутком цих героїв!

Ретроспективний огляд подій з відстані у 30 років, на основі збережених і систематизованих історичних матеріалів, дає можливість зробити об'єктивний висновок про важливу історичну роль Української Гельсінської Спілки в українському державотворчому процесі.

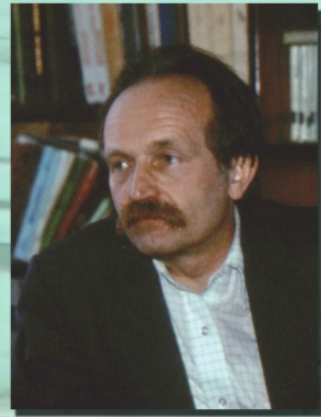
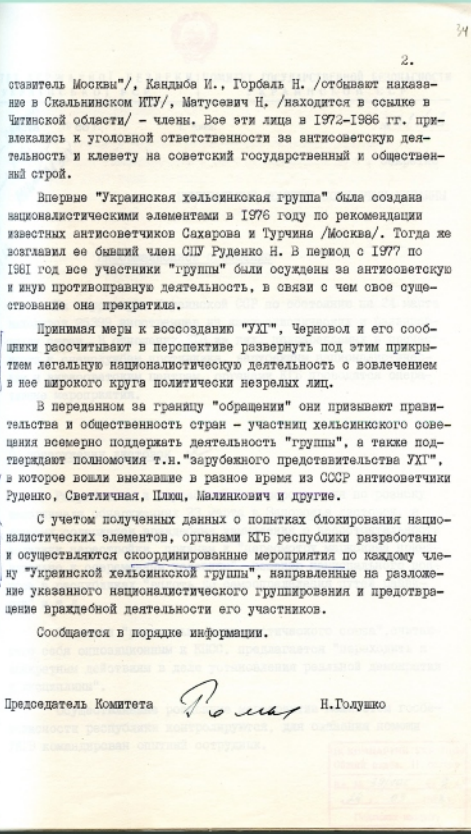
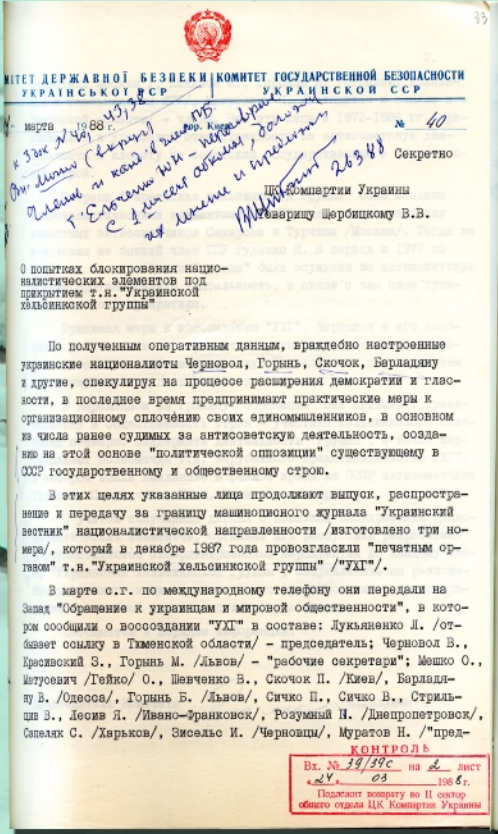
На виставці представлені фотографії діячів УГС, робочих моментів організації, масові заходи, а також документи Спілки, реакція преси та органів державної влади. Використані матеріали надані керівництвом Ветеранської організації "Українська Гельсінська Спілка" та Музеєм шістдесятництва – з фондової колекції Меморіального кабінету В'ячеслава Чорновола.

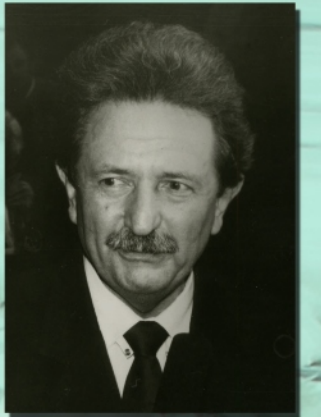
Передумови створення УГС

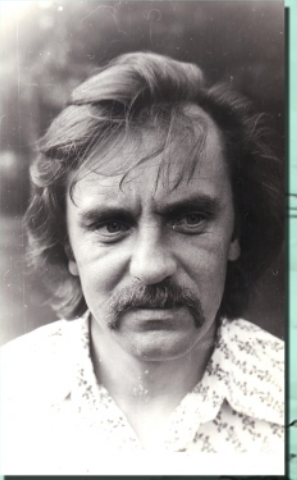
М.Горинь і В.Чорновіл, імовірно осінь 1987 р.

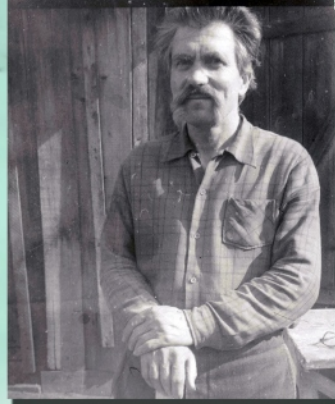
Чорновіл Вячеслав Максимович (24.12.1937-25.03.1999), журналіст, політичний діяч. Член УГГ. Тричі засуджений за "антирадянську діяльність" – у 1967, 1972 та 1980 рр. Звільнений 1983 р. Усього 13,5 р. неволі. Організатор УГС. З 1988 р. секретар виконкому УГС, очолював пресову службу УГС.

Горинь Михайло Миколайович (17.06.1930 - 13.01.2013), психолог, громадський і політичний діяч. Член УГГ, двічі суджений за "антирадянську діяльність" у 1965 та 1981 рр. Звільнений 02.07.1987. Разом 12 р. неволі. У 1988 став членом Виконкому УГС.

Горбаль Микола Андрійович (нар. 10.09.1940), учитель, композитор, поет. Член УГГ. Тричі засуджений – у 1970, 1979 та 1985 рр. Звільнений 23.08.1988 р. Разом 16 р. неволі. Секретар виконкому УГС

Лук'яненко Левко Григорович (24.08.1928-07.07.2018), юрист, політичний діяч. Член УГГ. Двічі засуджений – у 1961 та 1977 рр. Загальний термін ув'язнення 27 р. і 4 міс. Звільнений у січні 1989. У 1988 заочно обраний Головою УГС. На фото - у засланні в Томській області

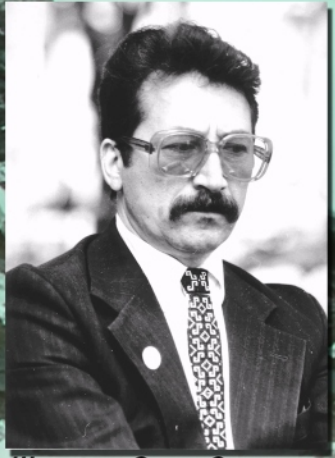
М.Горинь, Л.Лук'яненко, В.Чорновіл, 1989 р.

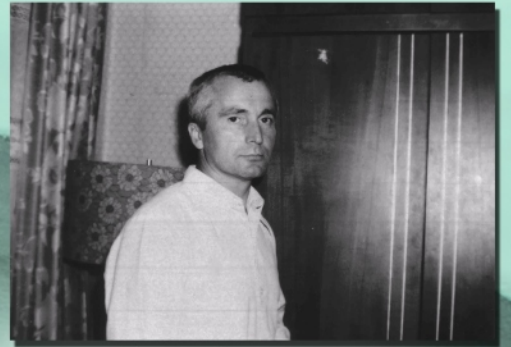
Хмара Степан Ількович, (нар. 12.10.1937), лікар. У 1980 р. був засуджений до 7 р. ув'язнення та 5 р. заслання. У 1987 повернувся в Україну. З 1988 – член виконкому УГС.

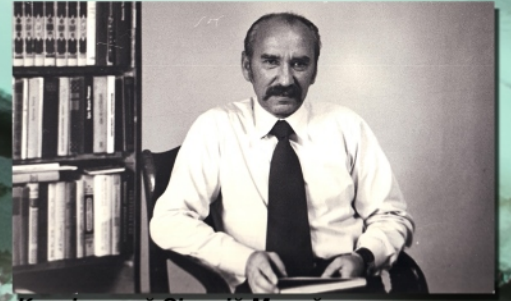
Пронюк Святослав Васильович (нар. 26.09.1936), філософ, автор самвидаву. У 1972 р. засуджений на 7 р. таборів суворого режиму і 5 років заслання. У 1984 повернувся в Київ. 1988 член виконкому УГС, один із засновників

Шевченко Олесь Святославович (нар. 22.02.1940), журналіст. Неоголошений член УГГ з 1976 р. Засуджений 1980 р. до 5 р. ув'язнення і 3 р. заслання. Звільнений 30.04.1987 р. Засновник УКК, голова Київської філії УГС.

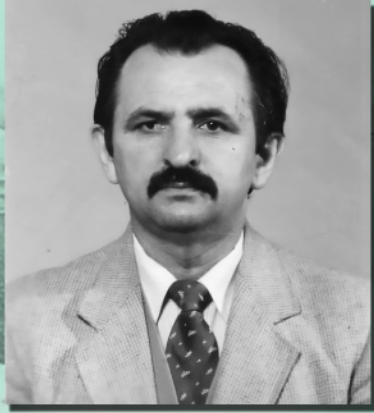
Овсієнко Василь Васильович (нар. 8.04.1949), філолог, публіцист. Член УГГ. Тричі засуджений – у 1973, 1979 та 1981 рр. 13,5 р. неволі. Звільнений у 1988 р. Член Всеукраїнської координаційної ради УГС, голова Житомирської філії УГС.

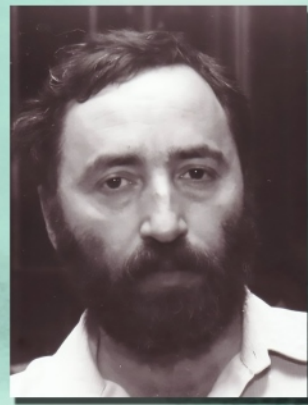
Красівський Зіновій Михайлович (12.11.1929-20.09.1991), філолог, письменник. Член УГГ, політичний в'язень у 1949—1953, 1967—1978, 1980 рр. Разом 22 роки неволі. Звільнений 1985 р. З 1988 р. – секретар виконкому УГС.

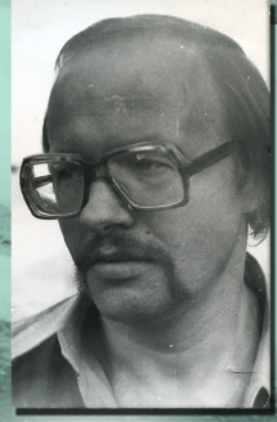
П.Скочок, М.Горинь, В.Чорновіл... І.Гель

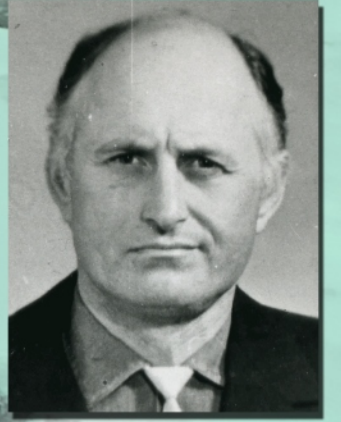
Горинь Богдан Миколайович (нар. 10.02.1936) мистецтвознавець, політик. Член УГГ з 1987 р. Ув'язнений 1965 на 3 р. З 1988 р. член виконкому УГС, голова Львівської філії УГС.

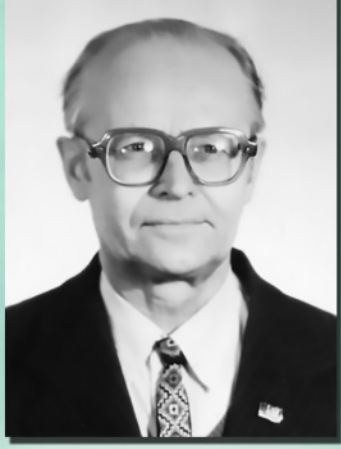
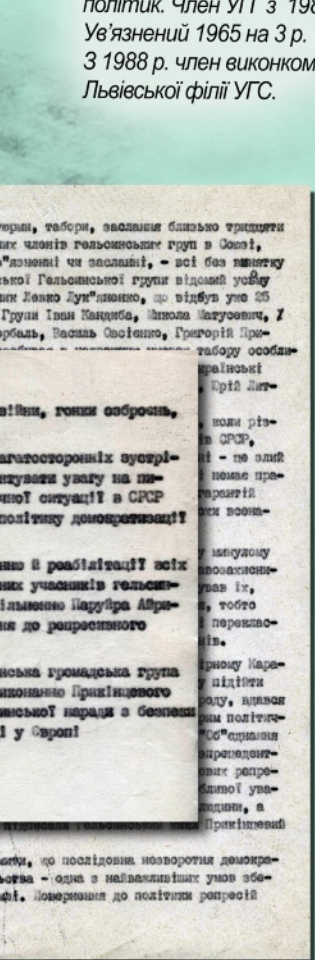
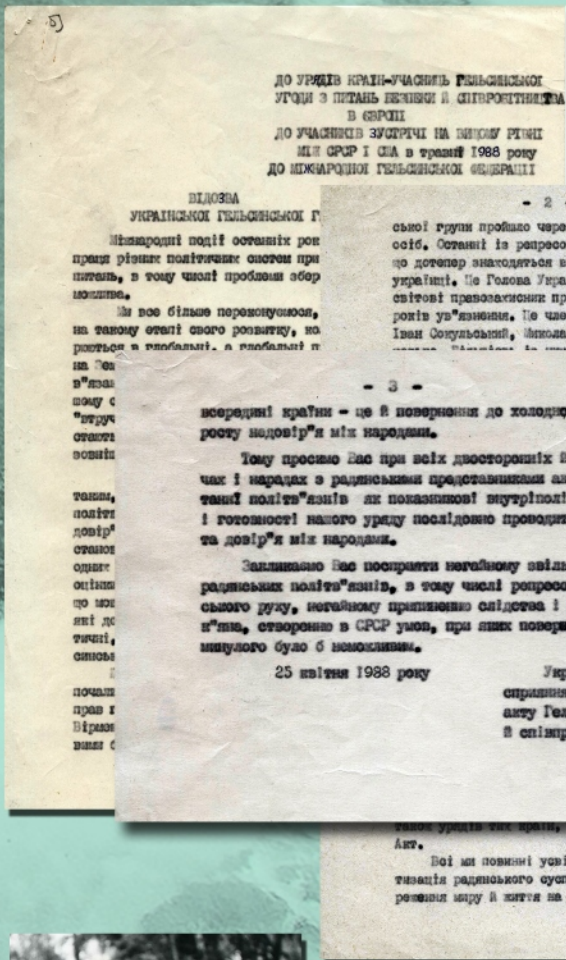
Зисьельс Йосиф Самуїлович (нар. 2.12.1946) інженер, громадський діяч. Член УГГ. Двічі засуджений – у 1978 і 1984 рр. Звільнений у 1987 р. Член виконкому УГС.

Лесів Ярослав Васильович (03.01.1945-19.10.1991), вчитель фізкультури священик УГКЦ. Член УГГ. Чотири рази засуджений - у 1967, 1979, 1980, 1981. Разом 13 років неволі. Член Виконкому УГС

Розумний Петро Павлович (07.03.1926-20.03.2013) учитель англійської мови. Член УГГ. Засуджений 1979 р. до 3 р. ув'язнення. Звільнений 1982 р. З 1988 р. голова Дніпропетровської філії УГС. Уповноважений УГС у Південно-Східному регіоні

Шевченко Віталій Ничипорович (20.03.1934-16.12.2012), журналіст. Член УГГ з 1987 р. Засуджений 1980 р. до 7 р. таборів та 4 р. заслання. Звільнений 1987. Член редакції "Українського вісника".

Сапеляк Степан Євстахович (26.03.1952-01.02.2012), поет. Член УГГ з 1987 р. Засуджений 1973 р. до 5 р. ув'язнення і 3 р. заслання. Член редакції "Українського вісника".

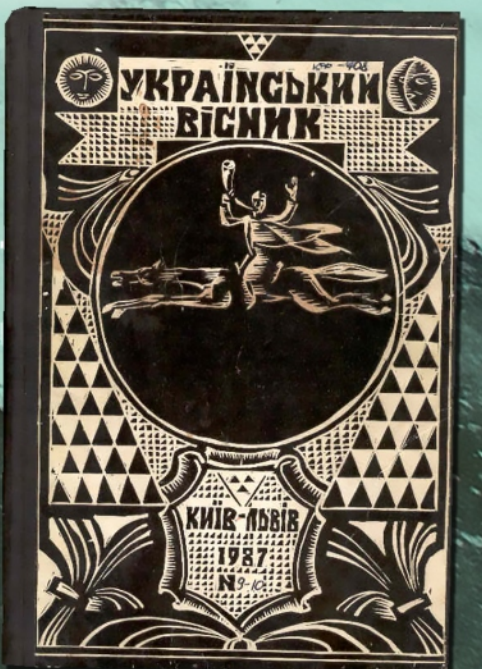
Барладяну Василь Володимирович (3.08.1942-03.12.2010), філолог, літератор. Член УГГ з 1987 р. Двічі засуджений - у 1977р і 1980 р. Загалом 6 років неволі. Звільнений 1983 р. Член редакції «Українського вісника»

Скочок Павло Іванович (05.05.1935-12.01.2013), журналіст. Член УГГ з 1987 р. Заарештований 1978, запроторений до психлікарні. Звільнений у квітні 1982 р. Член редакції "Українського вісника".

Муратов Микола Федорович, (нар. 8.11.1950), лікар-біофізик, голова Московської філії УГС, представник Комітету захисту Української Католицької Церкви в Москві. Член Групи з 30 грудня 1987 р.

Виникнення і діяльність УКК

32 «МОСКОВСІЕ НОВОСТИ» № 41, 23 октября 1989 г.

ВОЗВРАЩЕНИЕ ИЗ ДИССИДЕНТОВ

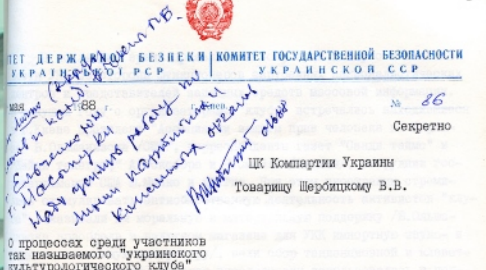
Пожалуй, ключевым словом к судьбе Юрия Шевченко надо бы взять старомодное слово «честь». В нравственном строе этого человека есть нечто неподдающееся разрушению или изменению...

Л.Лохвицька, С.Набока, Л.Мілявський, І.Чернявська, відбувши по 3 роки ув'язнення повернулись до Києва. 1984 р.

Установчі збори УКК: перший голова УКК А.Курєв, Л.Мілявський, О.Шевченко, В.Федько, ..., І.Запорожець, С.Набока, А.Битченко, В.Корецький, М.Дикий, А.Нагорний; Сидять: О.Пашкевич, Е.Кірюхін, С.Зарицька, О.Горно-Матусевич, Л.Лохвицька. Серпень 1987 р.

Комітетом особливості репресій на державному рівні зникає з державних реєстрів, наприклад на виконання антибюрократичної діяльності організаторів та членів «Українського культурологічного клубу».

...отім, 22 мая у пам'ятника Т.Г.Шевченко будівництво професіоналів і самодіяльних митців, повсякденне відкриття Борокського мостика всередині Києва, уживання мурів не дозволяло відмовитися від своїх замислів.

...позиція лідерів УКК приваляла виважене організаційне рішення... З частотності, прецедентами контактів з «Клубом» зустрічалися такі знамениті особи, стаміною своєю ідеєю створення клубу... 28 мая с.г. три представителі цього об'єднання УКК і склали основи членів воїни в союзі... «на правах «Свобода».

М.Горбаль, О.Шевченко, Т.Битченко, А.Битченко, В.Щенко, С.Набока, В.Шевченко, П.Борсук, В.Лінчівський, ..., З.Мельник, Д.Федорів, Л.Лохвицька. Київ 1988 р.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

Д.Федорів на тлі своєї садиби на вулиці Олександрівській 10.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

С.Свертлюк, Г.Міняйло, С.Набока, І.Чернявська, Т.Битченко з донькою, Т.Антонюк, А.Битченко, І.Запорожець, В.Галичівський, О.Шевченко, В.Шевченко. Київ, 1987 р.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

Збори УКК і студентського товариства «Громада» в хаті у Д.Федоріва, 1988 р.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

О. Шевченко, С.Набока, С.Кириченко з донькою Богданою

Вечір пам'яті В.Стуса в хаті у Д.Федоріва. Київ, 17 січня 1988 р.

2. ЧОГО ПРАГНУТЬ „ПАНОВЕ“?

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

Перший саморобний значок УГС

Саморобні значки кінця 1980-х рр.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

Мітинг УКК на захист Києво-Могилянської академії

Саморобні значки, виготовлені 16-річним членом УКК Д.Клочком

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

Члени УКК Я.Данилійко і Т.Компаніченко організують концерт української патріотичної пісні на Андрійівському узвозі, 1989 р.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

Р.Польовий, І.Чернявська, О.Шевченко, Андрійко Горбаль, Т.Битченко, С.Набока дочкою Марічкою, В.Щенком на святі Івана Купала у Гідропарку

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

...вони продовжують митроювати на контроль УКК, особливо рівне привалятих і утворення... відомості про діяльність клубу, зокрема в розмові з керівниками антимігрантських центрів... роздає інформацію.

Пробудження національної свідомості громадян України

Мітинг в Києві на стадіоні «Динамо» до роковин Чорнобильської катастрофи, 1989 р. На першому плані члени УГС Л. Лохвицька і М.Горбаль (із плакатом)

Коротка інформація про екологічну демонстрацію 26.04.89р. у Києві

26 квітня 1989 року о 18.30 в районі м. Досвітчиків на вулиці Київській почалася акція протесту проти екологічної катастрофи в Чорнобильській атомній електростанції. Учасники демонстрації вимагали від влади проведення екологічного контролю, звільнення території навколо ЧАЕС від військової бази, ліквідації аварії, проведення екологічного контролю, звільнення території навколо ЧАЕС від військової бази, ліквідації аварії, проведення екологічного контролю...

Додаток № 1. Список гасел:

1. АЕС - на референдум!
2. Промисловість, землі, вода - під екологічний контроль!
3. АЕС за без'ядерну Україну!
4. Не хочемо мертвих зон!
5. Митинги і страйки Союзу - для життя, а не для АЕС!
6. Геть АЕС з України!
7. Ні ядерної енергетики!
8. АЕС - зло для людства!
9. АЕС - смерть!
10. Додому власний дозиметр!
11. АЕС аварії на АЕС!

Додаток № 2. Телеграма до Генерального секретаря ЦК КПРС М.С. Горбачова:

Попри різноманітні екологічні демонстрації, повсякчасно проводяться антиекологічні заходи в Україні, підприємство продовжує порушувати права громадян на здорове середовище, порушує конституційні права і соціальні гарантії. Бюрократизм, оцінюваний грубою фізичною силою, заважає екологічній ситуації в Україні. Відповідальні особи повинні бути звільнені з роботи, а підприємство повинно бути ліквідовано. Просимо вас звернути увагу на цю ситуацію.

ПРОКУРАТУРА УКРАЇНСЬКОЇ РСР
від Київського обласного прокуратури, журналіста, відповідального секретаря Українського біографічного журналу АН УРСР, адреса проживання - Київ-154, вул. Гоголівська, 25/2, кв. 104-105

ЗАЯВА

26 квітня 1989 року після роботи я вступив до київської редакції відомого газети "АБС - на референдум", щоб узяти участь в екологічній демонстрації, організованій київськими журналістами. Підходячи до будівлі "Українського біографічного журналу" я побачив, що учасники демонстрації виходять зі складеного автобуса і спеціальними нагрудними знаками йдуть в спеціальну, у вигляді залу, будівлю арештантської камери.

З.Шелегалова
Л.Лохвицька
М.Горбаль

По провіде арештантської 26 квітня в Києві в рамках екологічної демонстрації в день Чорнобильської катастрофи журналіст Сергій Шевченко доводить до Вашого свідомого слова, сказаного мною вранці в неформальній бесіді з ним в помешканні Ленінської районної міліції "в змилування ходу тільки в наручниках".

Павло Скожок
член редколегії незалежного журналу "Український вісник" 28 квітня 1989 року
Київ

Екологічний мітинг під Верховною Радою України

Панахида в пам'ять жертв розстрілів НКВС у «Жовтневому палаці», 1988 р.

М.Кагарлицький і В.Лінчевський на екологічному мітингу

Публічне поминання жертв Голодомору у Києві, 1989 р.

Прокуратура СРСР
Прокурор
Львівського району
г. Львів
26.04.1989
№ 4/89

Гр. Шевченко О.В.
Київ-154
вул. Гоголівська, 25/2 кв. 145

В связи с Вашим заявлением от 16.05.89 г. о необоснованном привлечении к административной ответственности по ст. 185 Кодекса Украинской ССР об административных правонарушениях, прокуратурой Ленинского р-на г. Киева проведена проверка законности постановления Ленинского райисполкома от 27.04.89 г.

Изучив материалы, послужившие основанием для привлечения Вас к административной ответственности, установлено, что принятым народным судом решение является обоснованным.

Прокуратура района не находит оснований для отмены указанного постановления.

Прокурор Ленинского р-на
г. Киева
Советник Юстиции
В.С. Зинкевич

Отець Методій (Андрущенко) і київська громада УАПЦ відправили панахиду в пам'ять жертв комуністичних репресій в Биківнянському лісі. Праворуч член УГС Л.Лохвицька з сином

Похід-демонстрація УГК/УГС від станції метро «Піонерська» до Биківнянських могил, 1989 р.

22 травня 1989 р. в Києві біля пам'ятника Т.Шевченку вперше масово було піднято національні прапори

СПРАВКА

В ходе проведения повторных выборов 21 мая с.г. нарушен порядок на избирательных участках не допущено, случаев их нарушения не было.

В день выборов на Лычковском кладбище г. Львова в 13 часов лидером избирательного участка Иваном Иванюком на отступлении было сказано, что 22 мая с.г. по плану Львовского управления культуры и Совета писателей Украины около памятника будет открыто праздничное мероприятие, посвященное 22 мая с.г. в честь 100-летия со дня рождения Т.Г. Шевченка.

Тем не менее в этот день лидеры и активисты неформальных объединений "Громада", УГС, УГК, УНД около 20 часов собрались у памятника Т.Г. Шевченка до 300 представителей указанных объединений.

Они подняли 22 желто-голубых флага, 2 листа бумаги с изображением "тризуба", развинули 7 плакатов и лозунгов с призывами вернуть украинскому языку статус государственного, а республике - суверенности, в т.ч. был лозунг "Хай живе Українська самостійна соборна держава", развешены 3 желто-голубых флага. К подножью памятника было поставлено 15 зажженных свечей.

Тогда указанных лиц окружила автобус с милицией резерва, выскочившись оцепления и утром в адрес работников милиции. Принятые меры обстановку была нормализована.

Концертная программа была закончена в 22 час.30 минут. К 24 часам все участники разошлись.

Правонарушения органами неправомерные действия отдельных лиц задокументированы, решается вопрос об их ответственности.

Зав. государственного-правового отдела ЦК Компартии Украины
А.Чумак
23 мая 1989 года

М.Горинь, 1988 р.

Головний редактор «Українського вісника» В.Чорновіл та секретар Київської філії УГС Я.Данилейко і 1988 р.

Перші голови НРУ за перебудову І.Драч та його заступник М.Горинь

Перший голова НРУ за перебудову І.Драч та його заступник М.Горинь

Прес-центр установчого з'їзду НРУ: члени УГС С.Набока, С.Рябошапка і Ю.Пінський

Установчі збори НРУ, вересень 1989 р.

М.Горинь і П.Лук'яненко, 1990 р.

Секретно

ЦК Компартии Украины товарищу Щербицкому В.В.

О смене антиобщественной акции националистического характера

По имеющимся данным, националистически настроенные Чорновіл, Горинь, Калинин и другие, проводящие создание т.н. "Украинского альфонского союза" (Альфон), а также их союзники и активисты т.н. "Украинского культурологического клуба" Шевченко О., Скожок, Набока (Київ) в острейшей обстановке имеют значение придают антикоммунистическим мероприятиям для выявления реального роли несоблюдения требований и проведения антиобщественных мероприятий, выходящих за пределы круга лиц в антиобщественной деятельности.

Одно из таких собраний и митинг "украинских политзаключенных" намеревался организовать лидер УГК 24 мая на площади Октябрьской революции в г. Киеве. К участию в нем приглашены все орудия антикоммунистической деятельности Горбаль и Соколовский. С этой же целью в г. Киев прибыл Чорновіл и Горинь И.

С учетом этого органами КГБ и МВН УССР была разработана и осуществлена мероприятия по срыву указанной провокационной акции, в том числе усилен оперативный контроль за деятельностью экстремистки настроенных членом "клуба", а также 23 мая проведены индивидуальные профилактические беседы с организаторами собрания Шевченко О., Набока, Скожок, Лыченко и другими участниками - Стойковым (Горбаль) и Соколовским.

Как показал дальнейшее оперативное наблюдение, названные лица от своих намерений не отказались, в связи с чем органами КГБ приняты меры по недопущению на площадь Октябрьской революции Шевченко, Скожок, Лыченко и других (всего 14 человек). Чорновіл и Горинь, связываясь с возможным привлечением к ним правовых мер воздействия, от участия в собрании отказались в целях недопущения с их стороны открытых и других антиобщественных протестов.

Сообщается в порядке информации.

И.Годушко
И.Гладун
21 августа 1988 года
Барна. № 2. Судья 5. Суд. 275. 500
№ 128
В.С. Шевченко

Вшанування героїв

5.11.89г. Карага Вєр
Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року
в місті м. Комсомольське.
Спеціально похоронити на місці.
Сторона, прохоронити статті про похорон.

18.11.1989г. Карага Вєр
19.11.1989г. Карага Вєр
18.11.1989г. Карага Вєр
19.11.1989г. Карага Вєр
18.11.1989г. Карага Вєр
19.11.1989г. Карага Вєр

18.11.1989г. Карага Вєр
19.11.1989г. Карага Вєр
18.11.1989г. Карага Вєр
19.11.1989г. Карага Вєр

18.11.1989г. Карага Вєр
19.11.1989г. Карага Вєр
18.11.1989г. Карага Вєр
19.11.1989г. Карага Вєр

Перепоховання В.Стуса, Ю.Литвина, О.Тихого, 19 листопада 1989 р.

Неформальна преса

2 вересня 1989 р. Листок преси «УГС» № 4, 7
СІМ'ЯНИ ІНТЮ ЛІВЕНСЬКОЇ ФІЛІА

28 липня цього року в Львові біля пам'ятника Іванові Франку відбулися мітинги з нагоди 10-ї річниці смерті Івана Франка. На мітингах були присутні представники Львівської, Тернопільської, Житомирської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Львівської, Львівської, Львівської та Черкаської областей.

18 вересня 1989 р. Листок преси «УГС» № 4, 7
СІМ'ЯНИ ІНТЮ ЛІВЕНСЬКОЇ ФІЛІА

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

ОБІЖНИК

3 вересня 1989 року в Києві відбулося чергове засідання ВР УГС. На засіданні були присутні представники Львівської, Тернопільської, Житомирської, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Львівської, Львівської, Львівської та Черкаської областей.

0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000
0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000	0000

1 вересня 1989 р. Листок преси «УГС» № 4, 7
СІМ'ЯНИ ІНТЮ ЛІВЕНСЬКОЇ ФІЛІА

Львівські новини - 3

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

ВІСЛОЖЕННЯ

ВІДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛСЬКОЇ СПІЛКИ

ВЕРЕСЕНЬ 1989

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

ОГЛОШЕННЯ

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

Вітай, хто живий

В кого думка поветала!

ВІЛЬНА ДУМКА

ВІДАННЯ Волинської Філії УГС - 11 листопад, 1989

ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ СТУСА

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

В.Шибик

Інш, ти не вояки за нашу Соснову!

Самостійна УКРАЇНА

Кам'янець-Подільська Філія УГС

ПРОГРАМА Визволення України

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

УКРАЇНСЬКОЇ КОМПІТЕТИ 'ГЕЛСЬКОЇ-90'

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

В.Шибик

Інш, ти не вояки за нашу Соснову!

Самостійна УКРАЇНА

Кам'янець-Подільська Філія УГС

ПРОГРАМА Визволення України

Вшанування героїв похоронів 18.11.89 року в місті м. Комсомольське. Спеціально похоронити на місці. Сторона, прохоронити статті про похорон.

Діяльність УГС в центральному регіоні України

Голова Житомирської філії УГС В.Овсієнко

Список членів Житомирської філії УГС на 1 вересня 1989 року

№	Прізвище	Рік народження	Дата вступу до УГС	Категорія	Адреса	РП
1.	Бабич Сергій Олександрович	1939	16.09.1989	члр	с.Бабичі, Житомирська обл., Житомирський район	1
2.	Білоусов Михайло Михайлович	1939	18.09.1989	члр	с.Білоусів, Житомирська обл., Житомирський район	1
3.	Болдирюк Володимир Леонідович	1937	16.09.1989	члр	с.Болдирюки, Житомирська обл., Житомирський район	1
4.	Борисенко Іван Іванович	1939	16.09.1989	члр	с.Борисенки, Житомирська обл., Житомирський район	1
5.	Борисенко Олександр Іванович	1937	16.09.1989	члр	с.Борисенки, Житомирська обл., Житомирський район	1
6.	Борисенко Петро Михайлович	1939	16.09.1989	члр	с.Борисенки, Житомирська обл., Житомирський район	1
7.	Борисенко Валерій Іванович	1937	16.09.1989	члр	с.Борисенки, Житомирська обл., Житомирський район	1
8.	Борисенко Анатолій Володимирович	1939	16.09.1989	члр	с.Борисенки, Житомирська обл., Житомирський район	1
9.	Борисенко Валерій Іванович	1937	16.09.1989	члр	с.Борисенки, Житомирська обл., Житомирський район	1

СПИСОК ЧЛЕНІВ ЖИТОМИРСЬКОЇ ФІЛІЇ УГС НА 1 вересня 1989 року

- 1.Бабич Сергій Олександрович Житомир-25200 Глухів
- 2.Білоусов Михайло Вікторович Житомир-25200 Глухів
- 3.Борисенко Іван Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 4.Борисенко Олександр Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 5.Борисенко Петро Михайлович Житомирський район, с.Борисенки
- 6.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 7.Борисенко Анатолій Володимирович Житомирський район, с.Борисенки
- 8.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 9.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 10.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 11.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 12.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 13.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 14.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 15.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 16.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 17.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 18.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 19.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки
- 20.Борисенко Валерій Іванович Житомирський район, с.Борисенки

В.Колосівський - заступник голови Житомирської філії УГС

С.Бабич - один із засновників Житомирської філії УГС

Мітинг у Радомислі на Житомирщині, біля мікрофону В.Овсієнко, лютий 1990 р.

СПИСОК ЧЛЕНІВ Хмельницької філії УГС на 1 вересня 1989 року

- 1.Гуцук Дарка
- 2.Пілюк Зоя
- 3.Підгородський Павло

Голодування на захист української символіки. В центрі голова Вінницької філії УГС В. Підпригорюк (сидить в чорному піджаку), Київ, 1990 р.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ

Про діяльність та розвиток політичної обстановки в області

Відділ обкому, міськомком, райком партії систематично аналізують політичну ситуацію в області, настрої людей, враховують їх в практичній роботі. В обкомі партії створена група по вивченню громадської думки, яка проводить анкетні опити різних верств населення, узагальнює інформацію, що надходить від територіального

Д.Гусяк - одна із засновників Хмельницької філії УГС

СПИСОК ЧЛЕНІВ УГС ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

- 1.Гуценко Микола Миколайович
- 2.Гавров Пилип Пилипович
- 3.Гурин Василь Пилипович
- 4.Іванюк Віктор Дмитрович
- 5.Підпригорюк Василь Леонідович
- 6.Титаренко Володимир Васильович
- 7.Пилипенко Анатолій Володимирович
- 8.Савар Валерій Іванович
- 9.Нерубайко Анатолій Самійлович

Голова Вінницької області філії УГС /Підпригорюк/

- 1.Гурин Василь 286 023 , м.Вінниця
- 2.Титаренко Валерій 286 000, м.Вінниця

Мітинг проти розширення Хмельницької АЕС, 1990 р.

Мітинг проти розширення Хмельницької АЕС, 1990 р.

Б.Черномаз - лідер УГС та НРУ на Черкащині

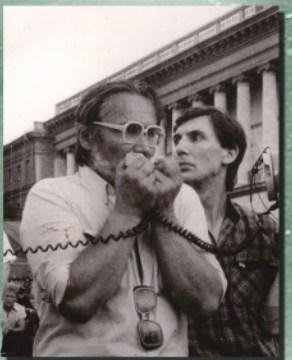
Уманський «Гайд-паркан». Праворуч Т.Черномаз - голова Черкаської філії УГС, 1988 р.

Пікетування уманського міськомком КПУ. Серед пікетуючих члени УГС: О.Коверга, О.Андрійчук, В.Воронов, В.Сидоренко, 1988 р.

Похід до пам'ятника Т.Шевченку. На передньому плані Софійка Черномаз. Умань, весна 1989 р.

А.Лупиніс - один з організаторів Черкаської філії УГС

«Гайд-паркан» - політично-освітній та інформаційний центр Умані, 1990 р.

Багатолюдний мітинг на стадіоні в Умані, 1990 р.

Мітинг під пам'ятником Т.Шевченку в Умані

Голова Полтавської філії УГС В.Педченко приймає присягу членів Спілки на вірність Україні

Зустріч з представниками національно-демократичних сил. 3 мешканцями Полтави вітається Л.Пук'яненко

СПИСОК ЧЛЕНІВ ПОЛТАВСЬКОЇ ФІЛІЇ УГС на 1 вересня 1990 року

- 1.Ерещко Євген
- 2.Гитало Володимир
- 3.Гуляк Сеселія
- 4.Кузачинський Микола
- 5.Павленко Іван
- 6.Прокоп Григорій

З А Я В Л Е Н Е Н Н Е

«Заходь» *Об укладенні відповідальності за корупційні дії на місцевому рівні...»

Председатель Полтавського філія УГС В.Г.Педченко.

Члени Полтавської філії УГС В.Волков, В.Шкіря, Ю.Рідкоборід, В.Вікін, В.Педченко

Екологічний мітинг біля заводу ГРЛ, Полтава, 1990 р.

Президія міськком, комсомолу КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ПОЛТАВСЬКИЙ ОБКОМ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ

ЦК КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ

Про акцію, проведену у м.Полтаві 9 липня 1990 р.

Вже не вперше громадські політизовані організації намагаються проводити у Полтаві заходи з метою нагнітання політичної обстановки, підбурювання націоналістичних настроїв.

В.Педченко на чолі колони «неформаліє» з синьо-жовтими прапорами, 1 травня 1990 р.

В.Педченко на чолі колони «неформаліє» з синьо-жовтими прапорами, 1 травня 1990 р.

Даруйте одиниць дерева, а не людей!

Боротьба УГЦ за відродження української церкви

Дорогий
вважаю збірку КРП УГЦ - 14.10.89

1. Формалізм, підтримка - чл. Мовчанко С.
2. Інформація Володимира Біликівського про зарплатки збірки УГЦ був паливом в.Васер.
3. Бібліотекар - Філовець В.
Відвідувач працює в суботу з 11 до 23:00

3. Відповідь прахувців рідні вміщено Сергій М.
Мой, на літосув.

№ 3, 1989

УКРАЇНЦЬКА ПРАВОСЛАВНА СЛОВО

ЗВЕРНЕННЯ ІНІЦІАТИВНОГО КОМІТЕТУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОЦЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ НА УКРАЇНІ

До Пресної Вербовки Рад СРСР,
До Пресної Вербовки Рад УРСР,
До митрополитів православної церкви.

У дивному житті нашої країни відбуваються великі зміни, і ми, хочемо, щоб ці зміни були не тільки формальними, але й суттєвими. Справа в нас - релігійна ситуація в УРСР. Вона характеризується процесом відновлення української православної церкви. Це процес, який має велике значення для українського народу. Ми, як члени Ініціативного комітету, просимо вас звернути увагу на цю проблему. Ми вважаємо, що це питання має бути розглянуте на рівні держави. Ми просимо вас надати нам необхідну інформацію та підтримку. Ми впевнені, що разом ми зможемо подолати всі перешкоди на шляху відродження української церкви.

3. ДІЯМ БОГІ А ХТО ЗА ВАМИ?

Редакція газети «Наша віра». Зліва направо, сидять: М.Свірюк, Р.Стратіччук, О.Качук. Стоять: другий - Т.Антонюк, о.Методій, В.Кательницький, Є.Сверстюк, О.Зіневич, А.Криштальський

БРАТІ! ІНІЦІАТИВНОГО КОМІТЕТУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОЦЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Із великим хвилюванням читали ми ваше звернення до вірховних церковних установ СРСР про відродження української церкви. Це звернення, яке є не тільки актом духовної сміливості, але й актом громадянської мужності. Ми, члени Ініціативного комітету, просимо вас звернути увагу на цю проблему. Ми вважаємо, що це питання має бути розглянуте на рівні держави. Ми просимо вас надати нам необхідну інформацію та підтримку. Ми впевнені, що разом ми зможемо подолати всі перешкоди на шляху відродження української церкви.

МОЛИТВА ПОДЯКИ

Оце молитва, яку вимовляють на завершенні кожного церковного дійства. Це молитва за всіх, за всіх живих і померлих. Це молитва за мир, за мир в душі кожної людини, за мир між народами. Це молитва за віру, за віру в Бога, за віру в Україну. Це молитва за нашу Україну, за нашу землю, за нашу культуру. Це молитва за нашу свободу, за нашу незалежність. Це молитва за нашу славу, за нашу честь. Це молитва за нашу долю, за нашу долю. Це молитва за нашу долю.

Українська православна церква незалежно від своїх внутрішніх проблем, є важливою частиною українського народу. Ми, як члени Ініціативного комітету, просимо вас звернути увагу на цю проблему. Ми вважаємо, що це питання має бути розглянуте на рівні держави. Ми просимо вас надати нам необхідну інформацію та підтримку. Ми впевнені, що разом ми зможемо подолати всі перешкоди на шляху відродження української церкви.

Українська православна церква, тобто наша Вітла Церкви Христової, яка є частиною українського народу, є важливою частиною українського народу. Ми, як члени Ініціативного комітету, просимо вас звернути увагу на цю проблему. Ми вважаємо, що це питання має бути розглянуте на рівні держави. Ми просимо вас надати нам необхідну інформацію та підтримку. Ми впевнені, що разом ми зможемо подолати всі перешкоди на шляху відродження української церкви.

Відповідь на звернення Ініціативного комітету відновлення української церкви. Ми, як члени Ініціативного комітету, просимо вас звернути увагу на цю проблему. Ми вважаємо, що це питання має бути розглянуте на рівні держави. Ми просимо вас надати нам необхідну інформацію та підтримку. Ми впевнені, що разом ми зможемо подолати всі перешкоди на шляху відродження української церкви.

Київ не пускають московського патріарха Алексія II до Софійського собору. Осінь, 1990 р.

Вірші, написані на наближенні до Софійського собору. Це вірші, які висловлюють нашу любов до України, нашу любов до Києва, нашу любов до Софійського собору. Це вірші, які висловлюють нашу віру в Бога, нашу віру в Україну. Це вірші, які висловлюють нашу надію на майбутнє. Це вірші, які висловлюють нашу гордість за нашу Україну. Це вірші, які висловлюють нашу любов до України.

Патріарх УАПЦ Мстислав. Київ, 1990 р.

Православний єпископ Іван (Боднарчук) перейшов з РПЦ до УАПЦ. Архієрейська літургія. 5 червня, 1990 р.

Мітинг протесту проти проведення богослужіння в соборі Святої Софії московським патріархом Алексієм II «Геть московського попа!». Осінь 1990 р.

ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАДИ УКРАЇНИ

Дорогі брати і сестри! У квітні 1990 року ми, члени Ініціативного комітету, просимо вас звернути увагу на цю проблему. Ми вважаємо, що це питання має бути розглянуте на рівні держави. Ми просимо вас надати нам необхідну інформацію та підтримку. Ми впевнені, що разом ми зможемо подолати всі перешкоди на шляху відродження української церкви.

Сходження на Замкову гору до поховання героїв Крут

БЮЛЕТЕНЬ

Об'єднання Українців у Великій Британії

Вітаємо його святість святого мстислава

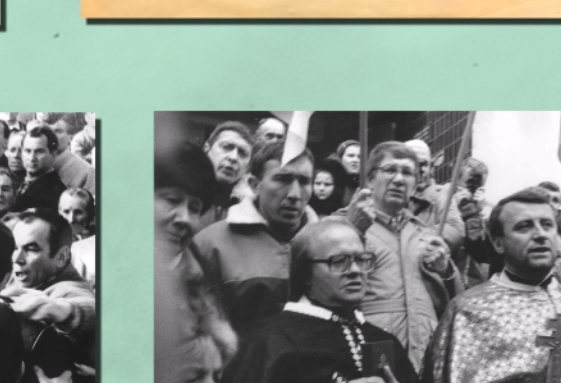
Священник УАПЦ о.Методій (Андрущенко) на Замковій горі відправив панахиду по захисниках УНР

БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ НА ПОДВІР'І ПРИВАТНОГО БУДИНКУ ПОРУЧ З ХРАМОМ РПЦ: ДІЯКОН О.КУЛИК, о.ВОЛОДИМИР (ЧЕРНАК), о.ІВАН. Хмельницький. Літо 1990 р.

Патріарх Київський і всієї України

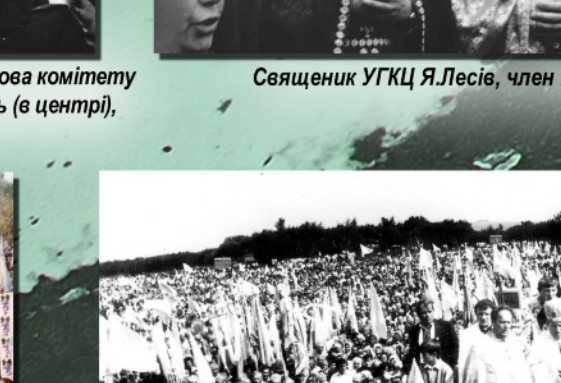

І ВІДЧИНЯТЬСЯ ДВЕРІ ХРАМІВ...

Вірші, написані на наближенні до Софійського собору. Це вірші, які висловлюють нашу любов до України, нашу любов до Києва, нашу любов до Софійського собору. Це вірші, які висловлюють нашу віру в Бога, нашу віру в Україну. Це вірші, які висловлюють нашу надію на майбутнє. Це вірші, які висловлюють нашу гордість за нашу Україну. Це вірші, які висловлюють нашу любов до України.

Очільник Катакомбної УГКЦ архієпископ В.Стернюк

Патріарх Київський і всієї України

На масовій малабень у Тернополі прибує голова комітету відновлення УГКЦ, співзасновник УГС І.Гель (в центрі), 15 жовтня 1989 р.

Священник УГКЦ Я.Лесів, член ВКР УГС

Малабень за відновлення УГКЦ, ініційований місцевою філією УГС. Тернопіль, 15 жовтня 1989 р.

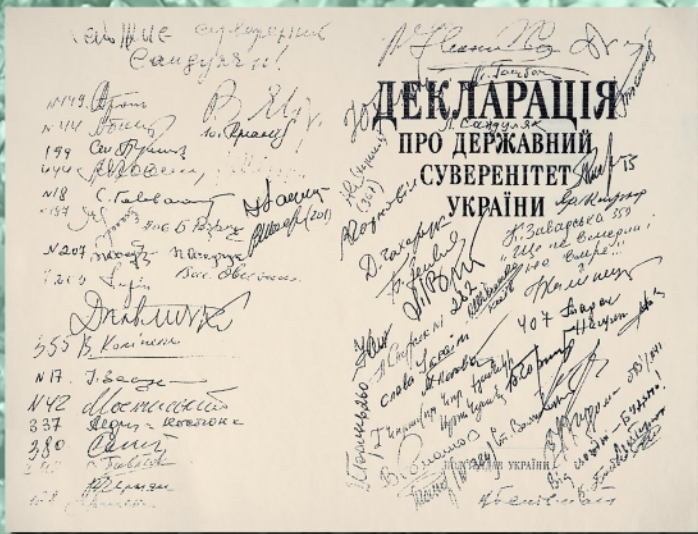

Єпископ УГКЦ о.Іван Маретич освячує національний прапор перед підняттям над міською радою. Хуст, 1990 р.

Історична роль і здобутки УГС

Біля Верховної Ради України після прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 р.
Зліва направо: Л.Горохівський, О.Шевченко, Л.Лук'яненко, С.Хмара, М.Горинь, Б.Ребрик, І.Калинець, В.Чорновіл, Б.Горинь, Г.Алтунян

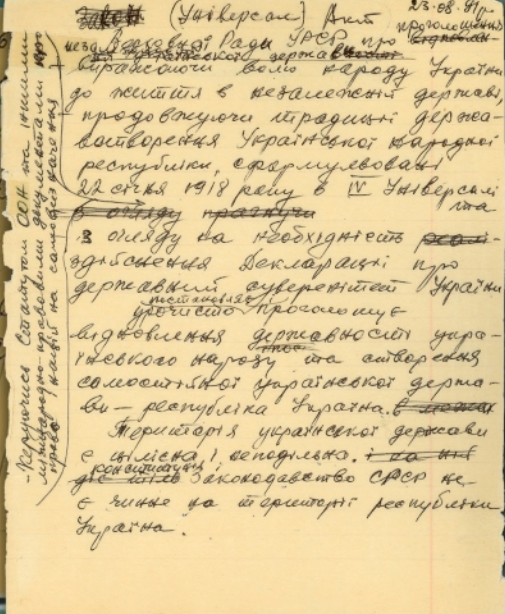
Підняття прапора над Київською міськрадою, 24 липня 1990 р.

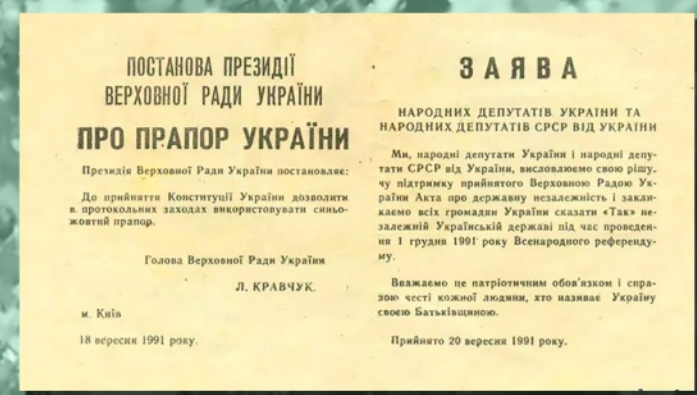
Демонтаж пам'ятника Леніну на площі Жовтневої революції (нині Майдан Незалежності)

Демонтаж пам'ятника Леніну в Житоїрі

Чернетка Акту проголошення незалежності України, написана Л.Лук'яненком

Внесення прапора у сесійну залу Верховної Ради України, 23 серпня 1991 р.

